

ลักษณะของผู้นำทีม

สมบัติ สันนุกร*

ที่ดี

>>> **ผู้นำ**ทีมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการทำให้เกิดการทำงานเป็นทีม ความสำเร็จใดๆ ของทีมงานจะไม่สูงไปกว่าภาวะผู้นำของหัวหน้าทีมงาน หากจะถามว่าเหตุใดหน่วยงานนั้นจึงทำงานไม่เป็นทีมเหมือนหน่วยงานอื่นก็คงจะพิจารณาได้ว่า เพราะมีผู้นำทีมที่ไม่ดี จะโทษผู้

ร่วมทีม (Teammate) ไม่ได้

ในการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของผู้นำทีมที่มีหลายครั้ง จะได้คำตอบตรงกันอยู่หลายลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. มีความเฉลียวฉลาด ไหวพริบดี ถือได้ว่าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญ เพราะผู้นำทีมจะต้องฉลาด ปัญญาดี รู้เท่าทันคน มิฉะนั้นก็จะนำทีมให้ทำงานร่วมกันไม่ได้ เพราะสมาชิกของทีมงานมาจากพื้นฐานทางความคิด และพื้นฐานทางครอบครัวที่หลากหลายต่างกัน มีทัศนคติที่เหมือนและแตกต่างกัน การที่จะหล่อหลอมจิตใจให้เป็นหนึ่งเดียวย่อมไม่ใช่เรื่องง่าย ผู้นำทีมจะต้องใช้สติปัญญาในการครองคนและครองงานให้ได้

2. มีความยุติธรรม เป็นคุณลักษณะที่ทุกกลุ่มคนและทีมงานต้องการมากที่สุด เพราะผู้นำทีมจะต้องให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ร่วมทีมงานที่จะได้รับการเอาใจใส่ดูแลไม่ให้เกิดความน้อยเนื้อต่ำใจในหมู่คณะ มิฉะนั้นแล้วทีมงานก็จะขาดเอกภาพไม่สามารถจะประสานความร่วมมือร่วมใจได้ ผู้นำทีมที่ไม่มีความยุติธรรมเป็นที่ตั้งของจิตใจ จะแสดงออกถึงความมีอคติลำเอียงต่อผู้ร่วมทีมงาน ทำให้ผู้ซึ่งได้รับการเลือกปฏิบัติขาดขวัญกำลังใจ

3. มีความรับผิดชอบ ผู้นำทีมจะต้องเป็นผู้ยอมรับ ผลที่เกิดขึ้นกับทีมงาน ไม่ว่าจะเป็นผลดีหรือผลร้าย ทั้งที่เกิดจากการกระทำของตนเอง หรือการกระทำที่เกิดจากผู้ร่วมทีมงาน ผู้นำทีมจะรับแต่ชอบไม่รับผิดชอบ โดยโยนความผิดให้แก่ผู้อื่นไม่ได้ มิฉะนั้นผู้ร่วมทีมงานจะขาดความศรัทธา เชื่อถือ และไม่ไว้วางใจให้เป็นผู้นำ เพราะเห็นว่าเป็นผู้ที่เอาแต่ดีใส่ตัวรับแต่ชอบไม่ยอมรับผิดชอบ

4. มีความเชื่อมั่นในตนเอง ผู้นำทีมต้องมีความแน่วแน่ในความคิด และการกระทำ ไม่โลเล เปลี่ยนไปเปลี่ยนมา เมื่อได้พิจารณาถึงการกระทำ และผลที่จะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบกำหนดเป็นแผนงานแล้ว จะไม่เปลี่ยนกลับไปกลับมาโดยง่าย เพราะจะทำให้ผู้ร่วมทีมงานเกิดความสับสนและคลาง

แคลงใจว่าจะปฏิบัติตามอย่างไร เป็นผลให้เกิดความลังเลใจในการทำงาน

5. มีจุดมุ่งหมายในการทำงาน ผู้นำทีมจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของงานให้ชัดเจนและทำความเข้าใจให้ผู้ร่วมทีมงานตระหนักรู้ถึงเป้าหมายอย่างชัดเจนว่าต้องการให้งานของทีมงานเกิดมี เกิดเป็น หรือได้รับผลออกมาเป็นอย่างไร เพื่อให้ผู้ร่วมทีมงานจะได้ทำงานไปสู่ทิศทางเดียวกัน ไม่เกิดสภาวะที่ต่างคนต่างคิด ต่างคนต่างทำ มีการทำงานซ้ำซ้อน เกิดความสิ้นเปลือง สูญเปล่าจนมีต้นทุนสูง

6. มีความรู้ในงานอย่างถ่องแท้ ผู้นำทีมจะมอบหมายอำนาจหน้าที่และสั่งงานได้ดีต้องมีความรู้และความเข้าใจงานจึงจะวิเคราะห์งานว่ายาก หรือง่ายและมีผู้ร่วมงานคนใดมีความเหมาะสมจะมอบงานใดให้ทำ เพราะการมอบอำนาจหน้าที่ให้ผู้ร่วมทีมงานจะต้องวิเคราะห์งานและวิเคราะห์คน เพื่อที่จะสามารถใช้คนให้ตรงกับงาน

7. มีการวางแผน จัดรูปงานและควบคุมงานดี ผู้นำทีมต้องมีความสามารถในการบริหาร รู้จักการวางแผนงานด้วยการคิดล่วงหน้าที่จะให้ใครทำอะไร เมื่อใด ที่ไหน ด้วยเหตุผลใดและทำอย่างไร จะต้องคิดแบ่งงาน แบ่งคนลงงานตามความสามารถเพื่อให้สามารถทำงานร่วมกันได้เป็นทีม ในประการสำคัญจะต้องสามารถควบคุมงานให้เกิดประสิทธิ

* สมาชิกสามัญ หมายเลข 1-98-0025

ผลอย่างมีประสิทธิภาพ หากขาดการวางแผน จัดรูปงานและควบคุมก็จะทำให้ทีมงานไม่สามารถดำเนินงานได้

8. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผู้นำทีมต้องมีไอเดียคิดสิ่งใหม่ๆ ที่นำไปสู่การเกิดนวัตกรรม แทนที่จะคิดวนเวียนและยึดติดกับกรอบ อยู่ในวิธีการทำงานเดิมๆ จะต้องริเริ่มคิดปรับปรุงงานด้วยการเลิกสิ่งที่เคยจำเป็น แต่ปัจจุบันหมดความจำเป็น ลดขั้นตอนในกระบวนการทำงานให้มีอยู่แต่ที่จำเป็น ลดสิ่งต่างๆ ที่เป็นความยุ่งยากให้เกิดความสะดวกรในการทำงานของทีม คิดสร้างสรรค์ในการเปลี่ยนแปลงวิธีการเสริมแต่งและดัดแปลงให้การทำงานเกิดประสิทธิผลสูงขึ้น มิฉะนั้นผลงานของทีมก็จะไม่ได้รับการพัฒนาให้ก้าวหน้า รวมทั้งผู้ร่วมทีมงานก็จะได้รับแบบอย่างการทำงานที่ทำได้แค่งานกิจวัตรประจำวัน

9. มีการประสานงานดี ผู้นำทีมไม่เพียงแต่กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ตลอดจนวิธีการทำงานได้ดีเท่านั้น จะต้องเป็นผู้ประสานงานที่ดีด้วย เพราะจะต้องทำให้ผู้เกี่ยวข้องในทีมงานทำงานร่วมกันด้วยความร่วมมือและสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ในจังหวะเวลาเดียวกัน อันจะเป็นผลให้งานของทีมประสบความสำเร็จด้วยดี

10. มีความสนใจปัญหาที่เกิดขึ้นกับทีม ผู้นำทีมต้องเป็นผู้ที่ใส่ใจว่างานของทีมดำเนินไปอย่างไร มีอุปสรรคกีดขวางอย่างไร มีสิ่งใดที่เบี่ยงเบนไปจากมาตรฐานหรือสิ่งที่

ควรเป็นอย่างไรและติดตามว่ามีเรื่องใดที่ควรจะเข้าไปให้คำแนะนำ บริक्षाหรือร่วมแก้ปัญหาอย่างไรบ้าง ไม่ควรเพิกเฉย ดูดายปล่อยให้ผู้ร่วมทีมงานเผชิญปัญหาไปอย่างโดดเดี่ยว ขาดการสนับสนุน

11. มีส่วนร่วมแก้ปัญหาของผู้ร่วมทีม ผู้นำทีมจะต้องร่วมรับรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้ร่วมทีมงาน ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจและร่วมดำเนินการแก้ไข แม้จะเป็นเรื่องเล็กน้อย เพื่อให้ผู้ร่วมทีมงานอบอุ่นใจและมีความรู้สึกมั่นคงไม่ถูกทอดทิ้งให้โดดเดี่ยว มีขวัญกำลังใจที่ดีก็จะทำให้ทีมงานมีความเข้มแข็ง นำความสำเร็จมาสู่ทีมงาน

12. มีความเสียสละ อดทน ผู้นำทีมเป็นผู้ได้รับการยกย่องให้ได้รับเกียรติในโอกาสต่างๆ ดังนั้นจึงต้องทำงานหนักกว่าผู้อื่น มีเวลาการทำงานมากกว่าผู้อื่น เพราะต้องเป็นตัวแทนของทีมและผูกพันอยู่กับงานของทีมงานตลอด 24 ชั่วโมง ผู้อื่นอาจจะรับผิดชอบเฉพาะในเวลาทำงาน แต่ผู้นำทีมจะต้องอยู่ทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ แม้เมื่อเลิกเวลาแล้ว ด้วยความเสียสละและอดทน

13. มีใจกว้าง ผู้นำทีมต้องเปิดใจกว้าง รับฟังความเห็นที่แตกต่างจากตน เพราะหากมีใจแคบไม่ยอมรับฟังและใช้อำนาจการปกครองบังคับบัญชา ด้วยการถือถือว่าความคิดของตนต้องถูกเสมอและถือความเป็นใหญ่ครอบงำความคิดผู้อื่นอยู่เสมอ ก็จะทำให้ผู้ร่วมทีมงานเสียขวัญกำลังใจและเสื่อมศรัทธา หหมดความเคารพในตัวผู้นำทีม เห็นว่าผู้นำทีมชอบใช้อำนาจเผด็จการ ก็จะเอาใจออกห่าง ทำงานอย่างเสียมิได้

อ่านต่อบนหน้า